

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 12(53) detsember 1998

Sõna saab vallavolikogu esimees

Käes on detsember — aasta viimane kuu. Aasta lõpul on kombeks ja vajaduseks vaadata tagasi lõppevale aastale, analüüsida tehtut. Nii istun minagi ees kaustad paberitega, millel aina arvud, arvud... Need suurenevad või vähenevad arvud tähistavad enamasti suuremaid või väiksemaid rahasummasid. Niisiis, RAHA. See sõna lausa nõuab, et just temast tulekski rääkida. Ja peabki, sest kõik algab ju rahast. Ja seda raha ei ole kunagi küllalt, et kõikideks vajadusteks jätkuks. Tühi rahakott jätab kõhu tühjaks, toa külmaks, ihu paljaks, muudab meid tigidaks, üksteise vastu sallimatuks.

Mina tahaksin täna rääkida ja koos teiega arutleda valla raha üle. Mis on valla raha? Kust ta tuleb ja kuhu läheb, kes otsustab tema liikumise ja kuidas?

Kõigepealt — kust ta tuleb. Kust mujalt kui kõigi meie taskust, makstud maksude näol. Valla raha koosneb füüsiliste isikute tulumaksust, (maamaksust, segatuludest, laekumised majandustegevusest, arvlimesed ja ülekanded, laekumised riigieelarvest, sihtotstarbelised laekumised. Räägime neist tululiikidest ükshaaval lähemalt.

Füüsiliste isikute tulumaksust laekub vallale 56%. See on kõige suurem tuluallikas eelarves. Mida rohkem on meie vallas tööelisi inimesi, mida rohkem on neil tööd ja mida suurem nende palk, seda suurem on ka laekumine valla eelarvesse. Meie vallas oli selle aasta 1. jaanuaril 1861 elanikku, neist alalise sissekirjutusega 1732 ja faktiliselt kohal olevaid, kuid ilma sissekirjutuseta inimesi 254. Tööelisi inimesi vanuses 17-63 aastat oli 711. Nemad maksaksidki tulumaksu, kui nad kõik töötaksid. Töötavaid oli meie andmetel 539, neist töötas linnas 330 ja maal 209. Tulumaksu peetakse kinni ainult töölepinguga töötavate palgast. Niinimetatud "ümbrikupalgaga" töösuhted, mis ei kajastu raamatupidamises palgalehel on halvad mitmes mõttes. Tööandja maksab riigikassasse palgafondi pealt sotsiaalmaksu, kust tulevad meie pensionid, tervisekindlustus, lastetoetused jne.

Kui riigikassas need rahad vähenevad, pole lootust ka pensionide ja muude sotsiaalrahade suurenemisele, sest midagi ei teki ju mitte millestki. Riigikassatki täidavad ju ikka inimesed makstes makse, ostes kaupa ja kasutades teenuseid, millelt omakorda laekuvad riigikassasse käibe- ja aktsiisimaksud. Igas riigis on maksud, erinevad on ainult maksumäärad. Igas riigis on ka oma raha ümberjagamise põhimõtted, kui suur osa riigi kätte kogutud rahast eraldatakse nendele, kes

veel ei saa või enam ei saa ise töötada ja raha teenida, see tähendab: lapsed, vanad ja invaliidid. Kõik ülejäänud inimesed peavadki ka eelnimetatuid ülal pidama.

Kui lapsi sünnib vähe ja tööelised lahkuvad riigist (vallast), võib tekkida olukord, kus ei olegi piisavalt neid inimesi, kes aitaksid ülal pidada töövõimetuid ja kasvataks peale uut põlvkonda töötajaid.

Vald on nagu riigi väike mudel. Kui valla elanike vanuseline koosseis muutub nii, et töötajaid ja maksumaksjaid on vähe, jääb valla rahakott õhukeseks ning pole raha, mida vajajatele jagada. Ka vallas eraldatakse osa raha hättajäänutele sotsiaaltoetusteks. Häta ei jää mitte ainult pensioniealised, kel on siiski oodata igakuiselt saabuv pensionisumma. Abi vajavad ka tööelised lastega perekonnad, kes on tööst ilma jäänud või saavad väga väikest palka. Kõige raskemas olukorras on noored pered, kus tihti veel ise õppides või ümber õppides peavad teenima elatist perele ja kasvatama uut maksumaksjate põlvkonda.

Eespool tõime küll andmed töötajate arvu kohta, kuid kui palju neist maksab makse ja kui palju sellest laekub vallale, me ei tea. Maksude kogumisega tegeleb riigi maksuamet. On väga raske panna kokku valla eelarvet, kui ei tea, kui palju laekub järgmisel aastal raha tulumaksust. Töötav inimene ise saab küll kaasa aidata, et tema maksud laekuks vallale. Selleks ta peab oma tööandjale teatama oma elukohana meie valla, sest maksust laekub 56% elukohajärgsele vallale.

Valla eelarve koostamisest ja teistest tululiikidest räägime edaspidi.

Nüüd aga soovin kogu valla rahvale rahulikke jõule ja uuel aastal kõikide lootuste täitumist.

Maie Kajalaid

Kes detsembrikuus on sündinud...

1	Vladimir Parkuš Laine Saarekivi	1930 1930	Kitseküla Ignase
3	Arry Hango Kalju Voltri	1931 1934	Igevere Uniküla
5	Hilja Kukkes Lya Laumets Helju Sagar	1922 1928 1932	Aadami Igevere Lange
8	Maie Haljaste	1929	Kriimani
10	Hilma Miina	1928	Igevere
11	Vilma Tegova	1938	Kriimani
13	Zinaida Parkuš	1928	Kitseküla
15	Heino Lillo Katri Romanova	1937 1938	Uniküla Roiu
18	Aleksei Tanum Elviira Fuchs	1909 1934	Koke Kurepalu
20	Aili Roosvald	1933	Päkste
21	Eduard Seliste Elle Kiisel	1910 1937	Metsanurga Haaslava
23	Griselda Alaküla	1926	Mõra

24	Leida Edur Laine Kangron	1914 1936	Kurepalu Roiu
25	Lilli Albert Vallas Kiisel	1921 1935	Roiu Haaslava
26	Kalju Roose Hille Hein	1937 1938	Uniküla Päkste
27	Arnold Raik	1924	Roiu
29	Lehte Loorits Ilmar Kuusmann	1928 1938	Roiu Kurepalu
30	Endla Peedson Herta Bürkland Volli Peri Toomas Etti Valter Kitsing	1925 1928 1928 1932 1935	Uniküla Ignase Ignase Kurepalu Tõdraste
31	Silvia Loost Milvi Silm	1933 1937	Roiu Haaslava

Palju õnne ja tugevat tervist !

Eelteade kohanimede määramise kohta

Määrata Haaslava külas Rein Pajumaa omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Reinutiigi**.

Määrata Kriimani külas Aila Orrin omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Tondi 1**.

Määrata Kriimani külas Ivan Aleksejev omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Tondi 5**.

Määrata Kriimani külas Juri Hrapov omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Tondi 11**.

Määrata Kriimani külas Vello Kallavus omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Tareke 23**.

Määrata Kurepalu külas Tiit Ründal ja Tiiu Ründal kaasomandusse tagastamisel moodustatud katastriüksuse ametlikuks nimeks **Kure**.

Määrata Kurepalu külas Hardi Tulluse kuuluval Tulluse katastriüksusel paiknevate hoonete aadressinimeks ja maa erastamisel moodustatava uue katastriüksuse ametlikuks nimeks **Metsakodu**.

Määrata Kurepalu külas Virve Kaha ja Kaido Kaha kaasomandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Kure-Loku**.

Määrata Lange külas Ülle Schneeberg omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Päasukese**.

Määrata Päkste külas Mark Grišakov omandusse kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse ametlikuks nimeks **Margi**.

Määrata Roiu alevikus asuva endise garaažihoone, remonditöökoja, katlamaja, bensiinijaama ja teiste tööstushoonete ametlikuks nimeks **Meistrite tänav** koos vastava numbriga:

E-Truck OÜ remondikompleksi aadressi- ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 1**

Romor OÜ töökoja ja kaupluse; keldrikohviku aadressi- ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 3**

Roiu Majatehase OÜ tootmishoonete ja Majatehase katastriüksuse aadressinimeks **Meistrite 5**

Tarbijate Kooperatiivi kaupluse ja Pereköögi pagaritöökoja aadressinimeks ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 2/4**

Pumbamaja ja alajaama aadressi; tulevase ehituskrundi aadressinimeks ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 6/8**

Garaažide hoone aadressinimeks ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 10**

Endise keskkatlamaja aadressinimeks ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 12**

Arujõe OÜ bensiinijaama aadressinimeks ja loodava katastriüksuse nimeks **Meistrite 14**

Elukoha registreerimine

Saabusid valda

Uuno Ellen	Kurepalu	Nõmme	Tallinnast
Albert Tasa	Lange	Vangi	Tartust
Ervin Noorsalu	Roiu	Männi 4-3	Vastse-Kuustest
Ivar Nigul	Mõra	Lilu	Tartust
Henri Roosiorg	Lange	Langevahe	Ülenurme vallast
Milvi Kerov	Tööraste	Pihla	Tartust

Lahkusid vallast

Anatoli Jurov	Roiu	Männi 3-1	Tartusse
Lembit Malinen	Aardlapalu	Niiduserva	Kambja valda
Maie-Laine Alajõe	Aardla	Keskuse 3-8	Tartusse
Reet Rulli	Lange	Langemäe 5-6	Karksi-Nuia
Kelly Krull	Lange	Langemäe 5-6	Karksi-Nuia

KODUKANDI LOOD XXV

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Tänaste kodukandilugude autor ja materjali koguja on Taivo Kirm

Haaslava Kaitseliit 80 aastane

Nagu juba varem (Kodukandi lood VII ja XII) on kirjutatud, asutati 1918. aasta detsembris Haaslaval Kaitseliidu üksus. Käesoleva aasta 11. novembril täitus 80 aastat Eesti Kaitseliidu ja 9. detsembril Haaslava Kaitseliidu moodustamisest. Sel puhul ongi kirja pandud lühike Kaitseliidu asutamise lugu.

Kaitseliidu eelkäijaks võib lugeda 1917. aastal pärast esimest Vene revolutsiooni rahvaalgatuse korras loodud kodanike omakaitse (hiljem reservmiilitsa ja omakaitse) salku, mis olid mõeldud korra hoidmiseks.

Eesti Vabariik kuulutati välja 24. veebruaril 1918. Samal ajal aga vallutasid keiserliku Saksamaa väed Eesti. Kõik olemasolevad jõustruktuurid — eesti rahvusväeosad, reservmiilits jne. saadeti laiali. Nende asemele hakati formeerima saksameelset Bürgerwehri, mille eesotsas olid baltisakslased.

Vaatamata sellele, et Eesti hõivamine oli sakslastele kergeks jalutuskäiguks, valitses rahva seas arvamus, et okupatsioon ei kesta kaua. Oli vaja aegsasti hakata mõtlema sakslaste lahkumisele ja sellele järgnevale olukorrale. Salaja hakati formeerima põrandaalust Kaitseliitu. Et relvi enda kätte saada, astusid paljud rahvuslikult meelestatud eestlased isegi Bürgerwehri. Mida rohkem hakkas selgeks saama sakslaste kaotus sõjas, seda agaramalt tegutseti.

Tartumaal Kambja kihelkonnas hakkas 1918. aasta mais põrandaalust Kaitseliitu looma hilisem Vabadussõja sangar Julius Kuperjanov. Paari kuu pärast oli tema organisatsioonis juba ligi sada meest. Nende esimene avalik väljastumine toimus 23. juunil 1918 Kambja surnuaial. Seda päeva loetakse Kambja Kaitseliidu sünnipäevaks. Hiljem on 23. juuni sündmuste kohta kirjutatud, et mehi oli kokku tulnud mitmest vallast, võimalik, et ka Haaslavalt.

1918. aasta 11. novembril Saksamaa kapituleerus ja lõppes esimene maailmasõda. Samal päeval tuli kokku Eesti Ajutine Valitsus, kelle esimeste saavutuste hulka kuulus ka Kaitseliidu loomine. Kaitseliidu ülesandeks seati avaliku kor-

ra ja julgeoleku tagamine, riigivarade ülevõtmine sakslastelt ja selle valvamine, vahialuste valvamine ja kuna muid jõustruktuure polnud, siis ka riigipiiride kaitsmine.

Kambja kihelkonna Kaitseliidu pealikuks määrati 18. novembril 1918 Rudolf Riives Vana-Kuuste Külma talust. Oma esimeses ettekandes Tartumaa Kaitseliidu ülemale alampolkovnik H. Kurvitsale teatas ta, et igas kihelkonnas vallas, seega siis ka Haaslaval on kümnekond kindlat ja ustavat relvastatud meest, kes on vajadusel valmis välja astuma. Vajadus tuli õige pea. 28. novembril tungisid punased üle Eesti piiri ja algas Vabadussõda.

1. detsembril 1918 kuulutas Eesti Ajutine Valitsus välja üldmobilisatsiooni ning kohalikele omavalitsustele tehti ülesandeks rakendada kõik jõud sõja tarbeks.

Haaslava Vallavolikogu ja taluperemeeste koosolekul 6. ja 8. detsembril 1918 arutati seoses sõjaga tekkinud probleeme. Kuigi osa mehi oli juba kihelkonna Kaitseliidus, otsustati ka kohapeale Kaitseliit luua. Siin aga ilmnisid mitmed raskused. Rahva meeoleolu oli ärev nagu mujalgi. Kardeti enda ja omaste julgeoleku pärast. Paljud arvasid, et ega suure Venemaa vastu ikka ei saa ega tahtnud oma nahka ilmaasjata turule viia. Esimeses maailmasõjas sõdinud ja just koju saabunud meestel oli sõdimisest kõrini. Oli ka neid, kes ootasid "tööliste ja talupoegade võimu" tulekut.

Kõikide raskuste kiuste leidis siiski küllalt mehi, kes arvasid teisiti. 9. detsembril kogunes vallamajja 38 meest, kes asutasid Haaslava Kaitse Liidu. Nimeliselt on asjaosalistest teada: Kusta Adamson, Johan Grosberg, Jaan Grünthal, Jaan Hiio, Johannes Klaos, August Kalpus, August Laaber, Johannes Link, Gustav Lukk, Johannes Manglus, Eduard Meier, Johannes Meoma, Voldemar Pihlapuu, Eduard Põderson, Raimond Päiv, Karl Ratassepp (vallavanem), Eduard Reiman, August Silm ja Gustav Vihm.

Kaitseliidu pealikuks valiti I maailmasõjas võidelnud 29-aastane Johannes Kitsel Kurepalust.

Samale päevale, 9. detsembrile oli määratud Kambja malevkonna esimene õppus ja kohe pärast koosoleku lõppu läksid mehed Liiva kõrtsi juurde ühisõppusele.

Kui punased lähenesid Tartumaa piiridele, koguti kihelkonna kaitseliitlased kokku Vana-Kuustesse. Iga vald pidi kohale saatma vähemalt 40 meest ja nii saadi lipnik R. Riivese juhtimise alla kokku üle kahesaja mehe.

Esimene lahing vaenlasega peeti Liiva kõrtsi juures 19. detsembril 1918. Punavägesid peeti kinni terve päev ja õhtul, kui laskemoon hakkas lõppema, taganeti Reola ja Rebase suunas.

Sellele lahingule järgnevalt on 25. jaanuari 1972 New Yorgi eestikeelses lehes "Vaba Eesti Sõna" kirjutatud huvitava loo Arno Raag. Loo peategelaseks on endine Haaslava mõisa piimarentnik Jaan Kalt:

Kaitseliidu üksus, kus teenis Jaan, saadeti kaitsma Tartu-Võru maanteed. Peale paari kokkupõrget punaste maakuulajatega tõmbusid viimased tagasi. 21. detsembri varahommikul, kui Eesti väed Tartust taganesisid, anti linna kaitsel olevatele üksustele staabist taganemise käsk. See üksus aga, kus Jaan teenis, ei saanud mingisugusel põhjusel käsku kätte. Teadmata, mis ümberringi toimub, prooviti kogu päeva jooksul telefoni teel Tartuga ühendust saada. Tegelikult oli aga Julius Kuperjanov 21. detsembri varahommikul kella nelja paiku Tartust taganedes telefoni staabi seinalt maha rebinud, et see enamlastele ei jääks. Nii ei saadudki Tartuga kuidagi ühendust.

Õhtupoolikul saatis salga pealik Jaani ja tema naabrimehe hobustega linna vaatama, mis seal juhtunud on, et mingit teadet ei tule.

Mehed jõudsid õhtuhämaruses linna ning esialgu peeti neid punaväelasteks. Siis aga märgati nende sini-must-valgeid käesidemeid ja hüüete "Kuradi hallparunid! Kinni panna! Maha lüüa!" saatel viidi nad Raekoja platsil asuvasse punaväelaste staapi. Teel anti neile mõlemale korralik nahatäis. Alles viimasel hetkel õnnetus meestel tugevas lumetormis ning hobuseid maha jättes põgeneda.

Unustatud kaitseliitlastest võib arvata, et mehed said Tartu langemisest teada ning läksid õõ saabudes kodusesse laiali.

Liiva kõrtsi juures lahingut pidanud kaitseliitlastest on teada, et 9 meest koos J. Kuperjanovi ja R. Riivesega taganesid üle Tartu Puurmani mõisa, kus panid koos Tartu koolipoistega aluse Kuperjanovi partisanide pataljonile.

Uuesti kutsuti Haaslava Kaitseliit kokku 16. jaanuaril 1919, kui kodukant oli punastest vaba. Nüüd aga astusid paljud nooremad, aga ka mitmed vanemad mehed Eesti rahvaväkke ning läksid rindele enamlaste vastu sõdima. 1919. aasta jaanuaris muutus ka põhjalikult Kaitseliidu koosseis. Kui varem astuti sinna vabatahtlikult, siis nüüd pidid kõik avalike asutuste ametnikud ja hiljem kõik 16-60 aastased meeskodanikud, kes mobilisatsiooni alla ei kuulunud, osalema Kaitseliidus. Seega oli Kaitseliitu kuulumine 1919/1920. aastal meeste kohustuslik.

Kaitseliitlane, kes oli teenistuses, sai päevas 10 marka palka, kui ta oli oma toidul; kui ta sai riigitoitu, oli päevapalgaks 4 marka. Peamiselt tegeldi patrullimisega, kuid vajadusel osaleti ka haarangutel väejooksikute, riigivastaste punaste, varaste, puskariajajate jne tabamiseks.

Üks kord kuus korraldati kaitseliitlastele ühisõppusi.

Kahjuks ei ole nende ridade kirjutajani jõudnud mingeid andmeid kaitseliitlaste tegevuse kohta Haaslaval 1919. aastal. Haaslava kaitseliidu üksus lõpetas oma tegevuse 1920. aasta kevadel. Pärast Vabadussõja võidukat lõppu leiti, et sellist organisatsiooni ei ole enam vaja. Piiride kaitse eest hoolitses kaitsevägi ja riigisisese korra eest politsei.

Sellega lõppes esimene etapp Kaitseliidu ajaloos.

Kuna Kaitseliidu loomise lugu kattub tihedalt Eesti Vabadussõja sündmustega, vaatame lähemalt ka Haaslava meeste osalemist sõjas.

Erinevatel hinnangutel on Vabadussõjas Eesti armee ridades võidelnud 100-120 siin sündinud või enne sõda siin elanud meest. Kui arvestada ka 1918a. lõpus ja 1919 aasta jaanuaris lahingutest osa võtnud kaitseliitlasi, võiks see arv olla ligi 150. Teada on ka mõned Punaarmee võidelnud Haaslava valla mehed.

Enamus meie valla mehi sõdis 2. jalaväepolgu koosseisus, mõned olid ka soomusrongidel ja Kuperjanovi partisanide pataljonis. Et Haaslava meeste sõdimisest pilti saada, toome siin lühidalt ära 2. polgu sõjatee.

Polk formeeriti 1918. aasta detsembris Tartu linna ja ümberkaudsete valdade meestest. Rindele mindi 13. detsembril 1918 Himmaste piirkonda, kus peeti esimesed lahingud. 20. detsembril Taganeti üle Tartu Puurmani ja Põltsamaale. 1919.a. jaanuaris osaleti Eesti vägede pealetungis ja võideldi Aidu, Reola ja Vana-Kuuste lahingutes. 4. veebruaril 1919 vallutati pärast ägedaid lahinguid Petseri.

Sellest teab põline vallakodanik Karl Pihlapuu jutustada huvitavat lugu. Petseri ründamisel tegutses oskuslikult ja julgelt leitnant Inti (Hinti) pataljon, kus sõdisid palju meie valla mehed. Pärast linna vallutamist määrati Petseri esimeheks komandandiks veltveebel Jüri Lestla, pärastine Uniküla Vastse-Soola talu peremees. See oli suur au, sest linna komandandi ametikoht eeldas kindlasti ohvitseri auastet.

1919. aasta märtsis-aprillis pidas polk ägedaid lahinguid Vašina Gora ja Irboska rajoonis. Aprilli alguseks oli 2. jalaväepolk olnud vahetpidamata rindel ligi kolm ja pool kuud ning, et meestele puhkust anda, viidi polk reservi. Punaste uue pealetungi tõttu mindi aga aprilli lõpus Haanjamaal uuesti sõtta. Siin sai Tõlla küla all ülesnäidatud vapruste eest Vabadusristi Haaslava mees Eduard Luha.

1919.aasta maist detsembrini viibis polk lõunarindel. 27. mail vabastati Misso. Osaleti Marienburgi lahingus ja mujal. 23. detsembril 1919 viidi polk Narva rindele, kuid selleks ajaks olid Vabadussõja võitlused lõppemas ja lahingutegevusest enam osa ei võetud.

Haaslava valla isikunimede registri, Kambja kiriku matmislubade, ajalehe "Postimees" ja Punase Risti poolt avaldatud langenuid sõjameeste nimekirja ning pärast sõda avaldatud väeosade nekroloogide kohaselt võib lugeda tõestatuks, et Vabadussõjas langesid järgmised Haaslava valla mehed:

1. Richard Jaani p VOLTRI

sündinud 21.11.1900, Uniküla Sepa talu perepoeg, 2. roodust, langes lahingus 25.02.1919 Vašina Gora all;

2. Voldemar (Fritz) Johani p LUHA

sündinud 06.10.1898, Variku talu perepoeg, 2. polgu 2. roodust, langes lahingus 10.03.1919;

3. Leonhard Jüri p OTTI

sündinud 12.12.1900, langes lahingus 03.04.1919;

4. Johannes Jaani p TREIAL

sündinud 14.01.1890, Aardla küla Treiali talu perepoeg, võitles 1914-1917 I maailmasõjas, lõpetas sõjakooli, 2. polgu 2.

roodu komandöri abi, lipnik, langenu te seas ainuke ohvitser. Suri lahingus saadud haavadesse 10.04.1919;

5. Leonhard Johannese p. HANSEN

sündinud 02.10.1900, Mõraküla Ute talu perepoeg, 2. polgu 2. roodust, langes lahingus 23.04.1919;

6. Leopold Peetri p KLIIM

sündinud 07.09.1895, Aardla küla Papa talu perepoeg, sai surma 03.05.1919;

7. Oskar Anna p OSSEP

sündinud 06.09.1890, langes lahingus 11.05.1919;

8. Samuel Johani p JANSEN

sündinud 21.12.1893, Uniküla Hansu talu perepoeg, suri lahingus saadud haavadesse 28.05.1919;

9. Karl Johannes Johani p LAABER

sündinud 11.12.1897, Aardla küla Tõnu talu perepoeg, sõdis I maailmasõjas, 2 polgu 2. roodust, langes lahingus 01.08.1919;

10. Voldemar Augusti p SULBI

sündinud 22.12.1898, Päkste küla Naritse talust, langes lahingus augustis 1919;

11. Eduard Liine p OSSEP

sündinud 20.04.1895, sõjas surma saanud;

12. Leonhard SÄGA

sündinud 09.12.1896, Mõraküla Jugari talu perepoeg, sõjas surma saanud, (Kuperjanovi partisan?);

Veel mitme nime osas on küsitavusi:

16.03.1919 langes 2. polgu 2. roodu reamees Oskar Rüttili, kes võis olla Haaslava vallast Kriimanist;

Langenu te nimekirjas on Eduard Klaos. Sellenimeline mees elas 1918 a Kokekülal Tordi talus. Kas langenu oli sama isik või nimekaim?

Langenu te seas on Leopold Riiv Haaslavalt, aga tõenäoliselt on tegemist trükiveaga ja mõeldud on eespool nimetatud Leopold Kliimi.

Haaslava valla isikuregistri nimekirjas on langenu teks märgitud ka Richard Peetri p Kliim, sünd. 11.02.1894 Papa talust, kelle surmaajaks on märgitud 03.05.1919. Ka siin võib olla tegemist eksitusega, sest on teada, et 03.05.1919 langes Richardi noorem vend Leopold Kliim.

18.12.1918 on surmaajaks antud Alfred Link'ile Kriisa talust Hiljamõisast [Unikülas], kes sõdis 1916/1917 maailmasõjas. Kahjuks ei ole teada tema surma koht ja asjaolud. Võimalik, et tema oli esimene Vabadussõjas langenu Haaslavalt.

2. diviisi välikohtu otsusega mõisteti 31. jaanuaril 1919 surma Jaan Anette p Puhm Igeverest.

"Postimehes" avaldatud sõjas haavata saanud võitlejate nimekirjades on esimese Haaslava mehena kirjas Elmar Lukk, kes toodi ravile 02.02.1919. Haavata said veel Alfred Ango, August Luha (esimest korda märtsis, teist korda juunis 1919), Eduard Luha (2 korda), Evald Reeben, Jaan Roots, Aleksander Grün, Richard Unt, August Treial, Artur Saar, Aksel Künnapuu, August Laur ja viimase haavatasaanuna 12.10.1919 haiglasse toodud Alfred Krooman.

1919.a. märtsis olid haiglas ravil 38-aastane Juhan Judras, punaväelane Haaslavalt, kes oli haavatuna vangi võetud.

Nimeliselt on Vabadussõjas võidelnutest teada veel Jaan Hiio, Johan Ivane (viimane Haaslava vallavanem enne 1938.a. valdade reformi), Arnold Kabbin, Jaan Klaos, Jaan Kliim, Karl Kõõra, Kusta Käärrik, Leonhard Käärrik, Jakob Käppa (sai asunikatalu Koke külas), August Laaber, Oskar Laaber, Maks Lilla (sai asunikatalu Haaslava külas), Richard Luha, Gustav Lukk (sõdis juba 1904/05 Vene-Jaapani sõjas), Leo Luude, Karl Meinhard, Johannes Meoma, Jaan Mork, Hugo Mölder, Alfred Mäletjärv, Evald Orrin, August Link, Johannes Link, Osvald Link, Gustav Pastel, Paul Polli, Peeter Prost (vanemallohvitser), Johannes Põderon, August Päiv (sai asunikatalu), Raimund Päiv, Daavet Rasva, Peeter Reinhold (sai asunikatalu), Ernst Säga, Alfred Zoobel, Eduard Zoobel (sai asunikatalu), Evald Tekkel, Alfred Toom (sai asunikatalu), Osvald Treial, Jaan Unt, Karl Unt, Jaan Utter (sai asunikatalu), Aleksander Vilo, Jaan Viilup, Osvald Viilup, Edgar Vester, Gustav Voites, Karl Voites, Leonhard Voltri.

Kindlasti ei ole siin nimekirjas kõik Vabadussõjas käinud mehed ja võimalik, et keegi on nimekirjas ka ilmaaegu. Oleks tore, kui keegi lugejaist oskaks nimekirja täiendada või täpsustada. Lünklikud on andmed sõjas autasude saajate ja vapruste eest asunikatalude andmise kohta.

Politseiteated

- ✓ Ajavahemikul 13-18. oktoobrini 1998 varastati Haaslava külast Ülesoo aiandusühistust Jaan Murgale kuuluv kalda ääres aerudeta seisnud ja plastikpaat. Paat oli seest helesinine ja pealt roosa. Vargusega on omanikule tekitatud 13000 krooni kahju.
- ✓ 19. novembril avastati Metsanurga külas Kaagvere metsas Kastre Metskonnale kuuluvast metsast 11,1 thm puitmaterjali, millega tekitati omanikule kahju 10108 krooni. Kuriteo toimepanekuks on kasutatud lihtsaimat moodust: saemehed saevad puud tee äärest maha, kust tõstuk nad kohe peale tõstab ja kahe tunni pärast jäävad kurjategijaist maha vaid vedelema jäetud puude ladvad.
- ✓ Ajavahemikul 14-22. novembrini on Päkste külas sisse murtud Aare Kesperile kuuluvasse Lehtse talumajja ja kõrvalhoonesse. Varastatud on vaipu, toidunõusid, triikraud, toiduaineid jm. Kahju suurus on selgitamisel.
- ✓ Sisse on murtud ka Hillar Randeri maamajja ja kõrvalhoonetesse Palukülas. Sissetung toimus ajavahemikul 25-29. novembrini, kuid peremees ei avastanud, et midagi oleks varastatud.

Konstaabel Ivar Dubolazov

ÕIGUSAKTID

Haaslava valla eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise kord

Kinnitatud Haaslava Vallavolikogu 25.11.1998 määrusega nr 22

1. Haaslava valla eelarve koostamise kord sätestab Haaslava valla eelarve (edaspidi: eelarve) ülesehituse, eelarve koostamise, vastuvõtmise ja täitmise korra vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele, valla- ja linnaeelarve seadusele, Haaslava valla põhimäärusele ning teistele kohaliku omavalitsuse eelarvet reguleerivatele õigusaktidele.

2. Valla eelarve sisuks on eelarveaastal vallale laekuvate tulude ning nende arvelt valla ees seisvate ülesannete täitmiseks ettenähtud kulude kindlaksmääramine vastavalt valla arengukavale ja teistele õigusaktidele.

3. Eelarve koosneb:

3.1. põhieelarvest, mille moodustavad kassaeelarve ja omatulude eelarve;

3.2. kapitalieelarvest;

3.3. fondide eelarvest.

Punktides 3.1-3.3 nimetatud eelarvete tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

4. Haaslava valla eelarve tulud ja kulud on:

4.1. tulud:

4.1.1. laekumised riiklikest maksudest;

4.1.2. laekumised kohalikest maksudest kui volikogu on neid kehtestanud

4.1.3. tulud valla varadelt ja valla asutuste majandustegevusest;

4.1.4. toetused ja sihtfinantseerimised;

4.1.5. laenud;

4.1.6. muud tulud.

4.2. kulud:

4.2.1. kulud vallavolikogu, vallavalitsuse ja Haaslava valla asutuste põhimäärusekohase tegevuse finantseerimiseks;

4.2.2. kulud valla lepinguliste kohustuste finantseerimiseks;

4.2.3. sihtotstarbelised kulud;

4.2.4. finantskulud;

4.2.5. muud kulud;

4.2.6. eraldised reservfondi vähemalt 1 protsendi ulatuses eelarve mahust;

4.3. Investeeringud ja muud kapitaalase iseloomuga kulud finantseeritakse kapitalieelarvest. Kapitalieelarve tulud moodustuvad tuludest varadelt ja majandustegevusest, laenudest ning sihtsuunilusega laekumistest Haaslava vallale või selle asutustele riigi-eelarvest ja teistest allikatest, samuti laekumistest valla põhieelarvest.

5. Eelarve tulude ja kulude liigendus:

5.1. tulud liigendatakse iseloomu ja allikate järgi osadeks ja peatükkideks;

5.2. kulud liigendatakse kulutamise kohtade ja seadustest ning teistest õigusaktidest tulenevate valla kohustuste sisu järgi osadeks, peatükkideks ja artikliteks;

5.3. tulude ja kulude liigendus koostatakse lähtudes klassifikaatorist, mille kehtestab rahandusminister.

6. Eelarve projekti koostamise põhimõtted:

6.1. Eelarve projekti ettevalmistamiseks kehtestab vallavalitsus pearaamatupidaja-finantsnõuniku juhtimisel eelarve projekti tingimused, vormid ja eelarve kulude proportsioonid;

6.2. kui eelarve projektis nähakse ette kulutusi alustatavale programmile või ehitusele, tuleb eelarve projektile lisada arvestused ja põhjendused nende kulude üldsumma ja jaotuse kohta. Kui programm on pikemaks perioodiks kui üks eelarveaasta, ka kõigi tulevaste eelarveaastate lõikes. Alustatava ehituse puhul tuleb lisada arvestused valminud ehituse sisustamise ja majandamise kulude kohta;

6.3. eelarve projektile lisatakse seletuskiri kulude põhjenduse, otstarbekuse ja seaduste ning eeskirjade nõuetele vastavuse kohta.

7. Vallavalitsuse struktuuriüksused ja Haaslava valla asutused esitavad järgmise eelarveaasta finantseerimisvajadused kululiikide (artiklite) lõikes koos seletuskirjaga vallavalitsusele jooksva aasta 1. novembriks.

8. Vallavalitsus koostab eelarve projekti, millele lisatakse:

8.1. põhieelarve koond tulude ja kulude klassifikaatori kohaselt;

8.2. põhieelarve tulude ja kulude jaotus raha kasutajate lõikes;

8.3. kapitalieelarve tulude ja kulude klassifikaatori kohaselt;

8.4. fondide eelarve;

8.5. seletuskiri.

9. Eelarve projekt koos seletuskirja ja teiste lisadega esitatakse pärast selle heakskiitmist vallavalitsuse istungil vallavolikogule planeeritavale eelarveaastale eelneva aasta 1. detsembriks.

10. Vallavolikogu poolt moodustatud eelarvekomisjon vaatab eelarve projekti läbi ja esitab vallavalitsusele omapoolsed seisukohad ja ettepanekud projekti muutmiseks või täiendamiseks.

11. Eelarve projekti muutmise ettepanekule, mis tingib projektis ettenähtud tulude vähendamise, kulude suurendamise või kulude ümberpaigutamise, tuleb algatajal lisada rahalised arvestused, mis näitavad ära kulude katmiseks vajalikud tuluallikad. Ettepaneku läbivaatamisel ükskõik missuguses eelarve ettevalmistamise staadiumis tuleb ära kuulata vallavalitsuse arvamusi. Kui muudatusettepanek tehakse pärast eelarveprojekti läbivaatamist vallavalitsuse või eelarvekomisjoni poolt, suunatakse ettepanek neile seisukoha võtmiseks, vajaduse ilmnemisel suunatakse eelarveprojekt volikogus teisele lugemisele.

12. Muudatusettepanekud tuleb esitada hiljemalt eelarve teiseks lugemiseks. Eelarvekomisjoni poolt tagasilükatud parandusettepanekud hääletatakse esitajate nõudmisel vallavolikogu istungil eelarve teise lugemise käigus.

13. Eelarve projekti lõpliku redaktsiooni valmistab ette eelarvekomisjon vallavalitsuse esindaja osavõtul.

14. Eelarve võtab vastu vallavolikogu seaduses ja valla põhimääruses sätestatud korras. Volikogu poolt vastuvõetud eelarve jõustub eelarveaasta algusest. Kui eelarve ei ole eelarveaasta alguseks vastu võetud, võib kuni eelarve vastuvõtmiseni teha alanud eelarveaasta igal kuul kulutusi kuni 1/12 eelmise aasta eelarve kulude summast.

15. Eelarves määratud kulude otstarvet on võimalik muuta vaid eelarve muutmise teel vallavolikogu otsuse alusel.

16. Vallavalitsusel on enne eelarve vastuvõtmist õigus sõlmida hankepinguid järgmise eelarveaasta kulude arvelt kuni 50 protsendi ulatuses jooksvaks eelarveaastaks ettenähtud vastavatest kuludest, suurema mahu puhul on vajalik vallavolikogu sellekohane otsus.

17. Kulude tegemiseks, milleks eelarves ei ole assigneeringuid määratud või mille tegemiseks määratud assigneeringutest ei jätku, võib vallavalitsus mitte hiljem kui kaks kuud enne eelarveaasta lõppu esitada volikogule lisaelarve projekti, mille vastuvõtmine toimub käesoleva korra sätete kohaselt.

18. Eelarve täitmist korraldab Haaslava Vallavalitsus ja kontrollib Haaslava Vallavolikogu revisjonikomisjon.

19. Eelarve täitmise arvestust peetakse vastavalt raamatupidamise seadusele ja selle alusel kehtestatud raamatupidamisjuhenditele.

20. Eelarve täitmise aruanne koostatakse seaduses ettenähtud korras ja kinnitatakse vallavolikogu poolt.

Väljavõtteid vallavalitsuse korraldustest

16.11.1998	nr 746	23.11.1998	nr 755
Muutes eelnevat korraldust kinnitada Aimar Malleus poolt erastatava Uue-Tõmmoja maaüksuse maksustamishinnaks 26475 krooni.		Nõustuda Kriimani külas endiste Savikoja 31 ja Tammiku A-35 talude maast 1691 m ² erastamisega Pjotr Kärkkänenile elamumaaks.	
16.11.1998	nr 747	23.11.1998	nr 756
Kinnitada Kurepalu külas Mõraoja 22 kinnistule Jaan Arensi poolt eratee projekteerimise tingimused.		Nõustuda Kriimani külas endise Savikoja 31 talu maast 4211 m ² erastamisega Aila Orrinile elamumaaks.	
23.11.1998	nr 748	23.11.1998	nr 757
Muutes eelnevat korraldust kinnitada Toivo Karusion poolt erastatava Kaigu maaüksuse maksustamishinnaks 15236 krooni.		Nõustuda Haaslava külas endiste Kruusaugu A-51 ja Loosi A-50 talude maast 31756 m ² erastamisega Rein Pajumaale elamumaaks.	
23.11.1998	nr 749	23.11.1998	nr 758
Muutes eelnevat korraldust kinnitada Heli Mõttus poolt erastatava Sinilinnu 22 maaüksuse maksustamishinnaks 14020 krooni.		Nõustuda Aardlapalu külas endise Klaose 37 talu maast 1371 m ² erastamisega Veiko Prakstile elamumaaks.	
23.11.1998	nr 750	23.11.1998	nr 759
Nõustuda Kriimani külas endise Tammiku A-35 talu maast 1838 m ² erastamisega Ivan Aleksejevile elamumaaks.		Nõustuda Aardlapalu külas endise Laksi 43 talu maast 5076 m ² erastamisega Aleksandr Randojale elamumaaks.	
23.11.1998	nr 751	23.11.1998	nr 760
Nõustuda Kriimani külas endise Oru A-34 ja Tammiku A-35 talude maast 4348 m ² erastamisega Toomas Heinloole elamumaaks.		Nõustuda Kriimani külas endise Saekoja A-31 talu maast 2248 m ² erastamisega Arne Saareojale elamumaaks.	
23.11.1998	nr 752	23.11.1998	nr 761
Nõustuda Kriimani külas endise Kalda A-42 talu maast 1865 m ² erastamisega Juri Hrapovile elamumaaks.		Nõustuda Kriimani külas endise Tammiku A-35 talu maast 2045 m ² erastamisega Heino Siionile elamumaaks.	
23.11.1998	nr 753	23.11.1998	nr 762
Nõustuda Koke külas endise Mika 33 talu maast 10969 m ² erastamisega Andres Hussarile elamumaaks.		Nõustuda Kriimani külas endise Saekoja A-31 talu maast 2275 m ² erastamisega Kaljo Siionile elamumaaks.	
23.11.1998	nr 754	23.11.1998	nr 763
Nõustuda Kriimani külas endise Tammiku A-35 talu maast 1461 m ² erastamisega Valentina Kondile elamumaaks.		Nõustuda Kriimani külas endise Saekoja A-31 talu maast 2204 m ² erastamisega Liidia Spirihhinale elamumaaks.	
		23.11.1998	nr 764
		Nõustuda Kriimani külas endise Tammiku A-35 talu maast 1357 m ² erastamisega Ahto Veltile elamumaaks.	

30.11.1998 nr 766

Kinnitada Kriimani külas õigusvastaselt võõrandatud Tam-
miku A-35 talu 5,93 ha maa võõrandamisaegseks maksumu-
seks 46501 krooni ning määrata kompensatsioon 30937
krooni tagastamata jäänud 3,5689 ha maa eest.

30.11.1998 nr 767

Kinnitada Unikülas õigusvastaselt võõrandatud Kivastiku A-
38 talu 16,56 ha maa võõrandamisaegseks maksumuseks
129857 krooni ning määrata kompensatsioon 21800 krooni
tagastamata jäänud 2,78 ha maa eest.

30.11.1998 nr 769

Muutes eelnevat korraldust kinnitada Roiu Majatehase OÜ
poolt erastatava maatüki maksustamishinnaks 87264 krooni.

30.11.1998 nr 770

Nõustuda Kriimani külas endise Variku A-20 talu maast
4189 m² erastamisega Vello Kallavusele elamumaaks.

30.11.1998 nr 771

Nõustuda Kriimani külas endise Variku A-20 talu maast
1634 m² erastamisega Kristel Kossarile elamumaaks.

30.11.1998 nr 772

Nõustuda Ignase külas endise Villemi talu maast 9639 m²
erastamisega Anu Lepassaarele elamumaaks.

30.11.1998 nr 773

Nõustuda Kriimani külas endise Hallika A-33 talu maast
1715 m² erastamisega Kariina Rebasele elamumaaks.

30.11.1998 nr 774

Nõustuda Kriimani külas endise Variku A-20 talu maast
1027 m² erastamisega Maia Uuskülale elamumaaks.

**Sillaotsa kooli õpilaste
JÕULUPIDU**
pühapäeval, 20. detsembril kell 13
Priiuse Seltsimajas

**Avatud jõuluvana kontor
Jõulupakke saavad
õpilased ja õpetajad**

30.11.1998 nr 775

Kinnitada Haaslava külas Keskuse 3 paikneva 8-korterilise
elamu teenindamiseks vajalik maa üldpindalaga 3462 m²
vastavalt aktsiaseltsi Elker RMT koostatud katastriüksuse
plaanile.

30.11.1998 nr 776

Finantseerida Tiina Ehandi ümberõpet lillekool Kameelia
kursustel 1000 krooni ulatuses.

Mälestame lahkunuid

Kalju George
02.09.1931 — 02.12.1998
Aardla

Aivar Täht
07.05.1965 — 06.12.1998
Koke

Liine Saarkivi
02.02.1911 — 08.12.1998
Lange

Maire Holm
04.09.1924 — 09.12.1998
Kurepalu